



Milí čitatelia, klienti, pacienti, zamestnanci nemocnice, vážení kolegovia!

Som veľmi rád, že vás krátko pred letným dovolenkovým obdobím môžeme na stránkach ďalšieho čísla novín Za zdravím informovať o dôležitých novinkách týkajúcich sa popradskej nemocnice. Po náročnom závere roku 2017, keď nám už pravidelne dosluhovala niektorá zdravotnícka technika na Oddelení diagnostickej a intervenčnej rádiológie, sa nám v uplynulých dňoch po centrálnom verejnom obstarávaní MZ SR podarilo kúpiť, inštalovať a slávnostne uviesť do prevádzky nový CT prístroj, ktorý by mal pomôcť znížiť čakacie doby na tento druh vyšetrenia. Dôležitými novinkami sú aj zaujímavé projekty, do ktorých sa naša nemocnica zapojila s cieľom zvýšiť kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti. Viac podrobností nájdete v nasledujúcich článkoch.

Prajem vám príjemné čítanie.



Ing. Peter Petruš, MBA

generálny riaditeľ a predseda predstavenstva



Nemocnica Poprad, a. s., s novým CT prístrojom

Oddelenie diagnostickej a intervenčnej rádiológie v Nemocnici Poprad má nový moderný CT prístroj. Slávnostné uvedenie do prevádzky sa uskutočnilo v utorok 5. júna 2018 za prítomnosti ministerky zdravotníctva Andrey Kalavskej.



foto: Peter Stas

„K zmene diagnostickej techniky v našej nemocnici došlo skutočne v hodine 12-tej, nakoľko v závere uplynulého roka sme čoraz častejšie starý CT prístroj z roku 2002 opravovali a náš personál bol z tohto dôvodu neustále pod tlakom verejnosti a médií. Nový CT prístroj je preto dobrou správou pre mesto Poprad i celý región, z ktorého prichádzajú naši pacienti. Súčasťou dodávky nového CT prístroja bola kompletná stavebná rekonštrukcia priestorov vrátane elektroinštalačných prác a dodávky klimatizácie nového pracoviska. Na nový CT prístroj PHILIPS Brilliance iCT 256 je 8-ročná záruka, ktorá v sebe zahŕňa aj dodávku a montáž náhradných dielov počas trvania tejto záruky. K prístroju je dodané aj IT riešenie, umožňujúce pripojenie k diagnostickým dátam resp. obrazovej dokumentácii nielen lekárom z iných oddelení našej nemocnice, ale aj lekárom z iných pracovísk s týmto systémom.“, uviedol generálny riaditeľ a predseda predstavenstva Nemocnice Poprad, a. s., Peter Petruš.

"Nový tomograf patrí svojimi vlastnosťami a vybavením do 4. kategórie (CT) s možnosťou získať 256 nasnímaných rezov na jednu plnohodnotnú rotáciu RTG žiariča. V porovnaní s predchádzajúcim prístrojom sa výrazne skráti čas samotného vyšetrenia, čím sa celkovo zvýši počet vyšetrených pacientov. Špičkové technické prednosti ocenia lekári a technický

rádiologický personál," uviedol primár Oddelenia diagnostickej a intervenčnej rádiológie Nemocnice Poprad, a. s., Michal Heržák.

Pre pacientov bude najdôležitejšia jeho spoľahlivosť, kapacita vyšetrení za deň a fakt, že prístroj dokáže výrazne znížiť dávku žiarenia, čo je veľmi priaznivé pre pacienta.

Ako ďalej doplnil primár Heržák, k CT prístroju bol okrem iného dodaný aktualizovaný a vylepšený software pre CT virtuálnu kolonoskopiu, ktorú v našej nemocnici vykonávame už niekoľko rokov. Je to nebolestivá vyšetrovacia metóda, ktorá slúži na diagnostiku ochorení hrubého čreva. Terajší software detailne vyhľadá a označí podozrivé útvary, ktoré lekár potom následne vyhodnotí. Podobný software máme aj pre podozrivé alebo patologické ložiská v pľúcnom parenchýme. Taktiež sme získali aj nový software pre perfúzne CT vyšetrenie mozgu.

Dodaný software výrazne napomáha pri diagnostike ochorení, avšak nenahradzuje prácu samotného lekára. Nový prístroj umožní ročne vyšetriť cca o 30 % pacientov viac, ako to bolo v prípade už vyradeného starého CT prístroja z roku 2002.



foto: Peter Stas

Úplne nový koncept CT prístroja s integrovaným detektorom typu NanoPanel, ako aj technológie iteratívnych rekonštrukcií (IMR) a tiež

všetkých moderných technológií na zníženie radiačnej záťaže (iDose4), zabezpečujú vysokú ochranu pacienta, ako aj personálu, pred účinkami RTG žiarenia. Novým prístrojom je možné dosahovať aj sub-mSv skenovanie pri zachovaní vysokej kvality zobrazovania, čo umožňuje presnejšie stanoviť diagnózu aj u detských pacientov, ktorí sú veľmi citliví na potrebu rýchleho a bezpečného vyšetrenia.

Nový moderný CT prístroj nemocnica získala vďaka centrálnemu verejnému obstarávaniu, ktoré zabezpečovalo v roku 2017 Ministerstvo zdravotníctva SR. Cena za prístroj vrátane osemročného záručného servisu je 1 698 000 Eur s DPH, pričom financovanie je výlučne z vlastných zdrojov nemocnice.

Nemocnica Poprad, a. s., mala doposiaľ k dispozícii dva CT prístroje – prvý bol inštalovaný v roku 2002, druhý v roku 2012. Tento nový CT prístroj nahradil najstarší CT prístroj z roku 2002, ktorý už po takej dlhej dobe doslúžil. Na spomínaných pracoviskách sa v priemere denne vyšetří viac ako 60 pacientov. Najčastejšie ide o výkony náročné s 2-3x dlhším skenovacím časom oproti jednoduchším výkonom, z čoho vyplýva aj vyššia opotrebovanosť a záťaž uvedenej techniky a potreba náročnejších servisných zásahov.

Na CT pracoviskách Oddelenia diagnostickej a intervenčnej rádiológie Nemocnice Poprad, a. s., sa najčastejšie vykonávajú nasledovné výkony:

- vyšetrenie vnútorných orgánov a svalovo- kostrového systému celého tela pomocou počítačovej tomografie (CT) bez alebo po vnútrožilovom podaní kontrastnej látky, nasledovné rekonštrukcie naskenovaných obrázkov v trojrozmernej rovine
- vyšetrenie ciev mozgu, krku, hrudníka, brucha, panvy, horných aj dolných končatín (ANGIO CT) pomocou počítačovej tomografie,
- CT virtuálna kolonoskopia, CT enterografia
- punkcia a biopsia patologických útvarov alebo drenáž patologických kolekcii pod CT kontrolou,
- periradiálna terapia (PRT), ozonoterapia alebo facetová blokáda pod CT kontrolou

- red -



Školiace stredisko pre operácie totálnych endoprotéz hostili prvého zahraničného lekára

V návaznosti na vytvorenie centra excelentnosti na Ortopedickom oddelení Nemocnice Poprad, a. s., vzniklo v popradskej nemocnici školiace stredisko pre operácie totálnych endoprotéz spoločnosti B. Braun. Hlavným cieľom tejto aktivity je zvyšovanie kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti pri operáciách totálnych endoprotéz kolenného kĺbu a bedra. Primár ortopedického oddelenia MUDr. Pavol Kalina v uplynulom týždni zapojil do operačného tímu prvého zahraničného lekára - Haim (Efim) Shtarkera z Galilee Medical Center v Nahariji v Izraeli. Keďže lekári našej nemocnice realizujú ročne priemerne 800 – 900 operácií totálnych endoprotéz, prednosta Kliniky ortopédie a pediatickej ortopédie M.D. Shtarker počas štyroch dní sledoval priebeh operácií, postupne operatérovi asistoval a nakoniec pod vedením primára Kalinu niekoľko operácií zrealizoval.

Doktor Shtarker sa počas svojej vyše 30-ročnej odbornej praxe špecializuje na ortopédiu, ortopedickú pediatriu a protetiku, keď v naharijskej nemocnici, v ktorej pôsobí od roku 1991, viedol v rokoch 2006 – 2013 Kliniky pediatickej ortopédie a od roku 2013 vedie Kliniky ortopédie a ortopedickej pediatrie. V súčasnosti pôsobí v rámci Izraela ako garant pre ortopédiu a ortopedickú pediatriu.

Na ortopedickom oddelení nemocnice v izraelskej Nahariji sa venuje predovšetkým kostnej chirurgii rozličného charakteru, avšak až 70 % zákrokov tvoria akútne pacienti, často ide o zranených z neďalekej Sýrie (za posledné 4 roky ich bolo viac ako 3000). Doteraz ročne vykonávali lekári priemerne 120 operácií totálnych endoprotéz, avšak spolupráca so školiacim strediskom v Poprade, by mala zvýšiť nárast tejto plánovanej operatívy. V rámci detskej ortopédie sa doktor Shtarker venuje takmer celému spektru ortopedických výkonov v detskom a adolescentnom veku, medzi ktoré patria aj operácie za účelom predĺžovania končatín a bohaté skúsenosti má s operáciami skolióz. Spoločenská situácia v regióne, v ktorom pôsobí, spôsobila, že má taktiež bohaté skúsenosti s vojnovými úrazmi a amputáciami. V rámci Centra genetického ochorenia kostí sa doktor Shtarker venuje ochoreniu osteogenesis imperfecta. Ide o skupinu dedičných chorôb, ktoré sú okrem iného

charakterizované zvýšenou krehkosťou kostí a zvýšeným výskytom zlomenín, kostnými deformitami, stratou sluchu, lámavosťou zubov.

„Som veľmi rád, že sme rozbehli spoluprácu s takýmto odborníkom, kde skutočne nebude ziskávať len jedna strana. Aj my sa môžeme oboznámiť s postupmi v endoprotetike dospelého alebo detského pacienta, ktoré využívajú izraelskí lekári. Výmena skúseností je vždy prospešná pre obe strany, v tomto prípade však bude z aktivity profitovať najmä pacient, bez ktorého by naša prax a vzdelávanie strácali význam.“ Uviedol primár ortopedického oddelenia MUDr. Pavol Kalina.

Generálny riaditeľ a predseda predstavenstva Nemocnice Poprad, a. s., Ing. Peter Petruš, MBA dopĺňa: "S týmto prvým kontaktom školiaceho strediska nemocnica nadviazala spoluprácu na výmenu rezidentov, ktorí sa naučia naše osvedčené postupy a naopak naši lekári budú mať možnosť poznať iné metódy, ktoré prinesú na naše pracovisko. Vzájomná výmena informácií s odborníkmi z rôznych krajín bude vzájomne prospešná a užitočná pre lekárov i liečených pacientov," doplnil Petruš.

- red -



Naštartovali sme proces budovania oddelenia excelentnosti

Nemocnica Poprad, a. s., sa ako prvá z nemocníc na území bývalého Československa zapojila do projektu, ktorého hlavným cieľom je zefektívniť proces liečby pacienta s diagnózou totálna endoprotéza bedrového alebo kolenného kĺbu. Snahou nemocnice je dosiahnuť zvýšenie spokojnosti pacienta, zavedenie manažmentu bolesti, rýchlejšiu schopnosť mobilizácie pacienta, zvýšenie kvality a zníženie celkových nákladov. Po štyridsiatich nemocniciach, ktoré sa do projektu zapojili v západnej Európe a v zámorí, zavítali experti spoločnosti B. Braun v marci roku 2018 aj do Popradu.

Expertí zo Švajčiarska, Nemecka a Českej republiky počas dvoch náročných operačných dní na ortopedickom oddelení, oddelení centrálnej sterilizácie a centrálnych operačných sálach, na ktorých sa vykonávajú spomínané operácie, realizovali tzv. snímku dňa. Podnetom pre jej realizáciu bola podľa slov MUDr. Alana Munteanu, riaditeľa divízie B. Braun Aesculap, skutočnosť, že lekári-operatéri sa zväčša sústreďujú na tzv. interaktívnu časť starostlivosti o pacienta, teda o samotný operačný výkon a proces od stanovenia diagnózy, cez predoperačnú a pooperačnú starostlivosť až po samotnú rehabilitáciu je pre nich menej atraktívny. Úspešné zvládnutie pred a pooperačnej starostlivosti však môže výrazne prispieť k zlepšeniu starostlivosti o pacienta.

Spolupráci s tímom expertov predchádzala spoločná snaha generálneho riaditeľa Nemocnice Poprad, a. s., Ing. Petra Petruša, MBA a primára ortopedického oddelenia MUDr. Pavla Kalinu vybudovať tzv. oddelenie excelentnosti. Ide o zavedenie štandardizovaného postupu pri ortho-pathway (voľne preložené ako cesta pacienta diagnózou), postupu, ktorý je vlastný len zdravotníckemu zariadeniu, ktoré vlastní tento certifikát kvality.

Projektový tím, zložený z piatich audítorov – pozorovateľov, zbiera informácie nielen pozorovaním, ale aj pomocou dotazníkov a dokumentácie dát a počítačimi a meračimi metódami. Zaujímala ich príprava pacienta na operačný výkon, samotný proces operácie, anestéza a liečba bolesti, logistika a prevencia infekcie.

Snímka dňa mala za úlohu zmapovať všetky činnosti súvisiace so zdravotnou starostlivosťou o pacienta s diagnózou totálna endoprotéza. Zahraniční kolegovia sa rozdelili do niekoľkých tímov a každý tím sa venoval mapovaniu jednotlivých činností - predoperačnému procesu, prijímaniu pacienta, samotnej operácii, pobytu na oddelení, prepúšťaniu pacienta.

Keďže ten istý operačný výkon môže v závislosti od pacienta prebiehať



Centrálna operačná sála

rôzne, Dr. Ina Wüstefeld a vývojár Dominik Kuehne z Aesculap AG z nemeckého Tuttlingenu sledovali počas dvoch dní a 14-tich operačných hodín, niekoľko po sebe nasledujúcich operácií totálnej endoprotézy bedrového kĺbu a taktiež operácie totálnej endoprotézy kolenných kĺbov. Zaujímali ich nielen presné trvania jednotlivých úkonov a výkonov, ale aj množstvo vysterilizovaného a následne použitého materiálu, optimalizácia množstva použitých nástrojov, časy medzi jednotlivými operáciami a ďalšie podrobnosti. V tom isto čase už ďalší tím sledoval prácu v ortopedickej ambulancii a pri vzdelávaní pacienta a posledný tím sa sústreďoval na pobyt pacienta na oddelení a pooperačných izbách. Cieľom tejto aktivity bolo stanoviť štandardy tak, aby bol pobyt pacienta v nemocnici čo najefektívnejší. Prispieť by k tomu mohla okrem iného samotná príprava pacienta mimo nemocnice, vybavenie pacienta

dezinfekciou, výber analgetík, anestézie.

Po dvojmesačnom spracovaní všetkých dát prezentovali v týchto dňoch experti z B. Braun výsledky dvojdnovej analýzy činnosti zdravotníckeho personálu. Na ich základe predstavili vedeniu nemocnice i jednotlivým oddeleniam ponúkané opatrenia a riešenia, ktoré by mohli zefektívniť prácu zdravotníkov a urýchliť návrat pacientov späť do bežného života.

Jedným z prvých odporúčaní bol návrh pre nemocnicu usporiadať seminár pre všeobecných lekárov o operáciách totálnej endoprotézy (TEP) kolenného kĺbu a bedra. Všeobecní lekári by po absolvovaní takého seminára mohli ako prví edukovať pacienta, ktorého ďalej vysielajú do ambulancie špecialistu – ortopéda. Touto cestou by do ortopedickej ambulancie prichádzali pacienti, ktorí už prvé informácie o tejto diagnóze získali od odborníkov z medicínskeho prostredia.

Ďalším vzdelávacím modelom je zorganizovanie pravidelných a povinných predoperačných seminárov priamo pre pacientov, prípadne aj ich rodinných príslušníkov, kde by svoju prácu s pacientom s diagnózou TEP kolenného kĺbu a bedra detailne vysvetlil operatér, ale aj anesteziológ a fyzioterapeut, ktorého úlohou bude návrat pacienta do pracovného života. Ako doplnkové podporné nástroje je možné využiť brožúry, plagáty, elektronické médiá s fyzioterapeutickými cvičeniami ai. Ak história dokázala, že ľudstvo sa bojí nepoznaného, práve dôsledná edukácia pacienta by mohla byť prvým veľkým krokom pre úspešné zvládnutie liečby.

Dôležitou súčasťou prípravy na uvedené operačné výkony je nielen edukácia o celom ochorení a liečbe, ale aj školenie o prevencii infekcie, či dostupnosť súprav na domáce umývanie pred operáciou v nemocničnej lekárni a tým znižovanie rizika nákazy infekciou, ktorá by mohla mať negatívny dopad na trvanie liečebného procesu.

Pre vedenie nemocnice je ďalším cieľom aj aplikácia odporúčaní adresovaných tímu anesteziológov dotýkajúcich sa manažmentu bolesti s cieľom skrátenia doby pobytu pacienta na pooperačnej izbe.

Pre oddelenie centrálnej sterilizácie experti okrem iného navrhli na zefektívnenie práce samostatné uskladnenie implantátov najväčšej a najmenej veľkosti, ktoré sa používajú len zriedkavo. Táto aktivita je podmienená spoluprácou s dodávateľom, avšak mohla by mať pozitívny vplyv na pracovnú ergonómiu. V prípade ich nepoužitia počas operačného zákroku a ponechania v sterilnom kontajneri, dosiahne spomínané oddelenie ušetriť náklady na nepotrebnú opakovanú sterilizáciu.

Zo strany expertov boli vysoko hodnotené zrejme najkratšie časy medzi jednotlivými operačnými výkonmi v porovnaní s inými pracoviskami. Najvyššie známky hodnotenia dosiahol aj skúsený a spoločlivý anesteziologický tím. Expertov milo prekvapili motivované a vzdelané, profesionálne zorientované inštrumentárky. Vysoké štandardy na oddelení centrálnej sterilizácie opäť pozitívne odprezentovali popradskú nemocnicu.

Ako uviedol generálny riaditeľ a predseda predstavenstva Nemocnice Poprad, a. s., Ing. Peter Petruš, MBA: „Veľmi si vážime, že na základe doterajších aktivít a výsledkov v liečbe a operatívne TEP si B. Braun vybral práve našu nemocnicu ako tú, ktorú certifikuje a v ktorej otvára školiace stredisko pre operácie totálnych endoprotéz kolenných kĺbov a bedra. Pohľad 'zvonku' je predsa len iný, prísnejší a bez kompromisov. Preto si ceníme navrhované opatrenia, ktoré sme začali okamžite zavádzať do našich postupov.“

- red -



Oddelenie centrálnej sterilizácie



Popradské lekárske dni

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

prijmite, prosím, naše srdečné pozvanie na V. Popradské lekárske dni, ktoré sa budú konať vo Vysokých Tatrách, v Hornom Smokovci v Grand Hoteli Bellevue v dňoch 8. – 9. februára 2019.

Hlavná téma Metabolický syndróm a civilizačné choroby – kde sme a kam kráčame vystihuje to, čo sa najviac podpísalo pod epidemiológiou ochorení v 21. storočí, ktorú zažívame. Len u mizivého percenta chorých nehrá žiadnu úlohu životný štýl a niektorý z komponentov metabolického syndrómu. Kardiovaskulárne ochorenia sú tie, ktoré hendikepujú ľudí v produktívnom veku a ich výskyt sa presúva do stále nižších vekových skupín. V súčasnosti zažívame endémiu nealkoholovej steatózy pečene, ktorá neobchádza ani pediatrickú populáciu, k jej vzniku zásadným spôsobom prispieva fyzická inaktivita a zvýšený kalorický príjem, ktoré sa zakorenili v našich životoch. Zmeny životného štýlu v posledných rokoch spôsobili, že cirhóza pečene je treťou najčastejšou príčinou úmrtia ľudí na Slovensku v produktívnom veku a často vedie k skráteniu života o desiatky

rokov. Diabetes mellitus a chronické vírusové hepatitídy sú právom označované ako tichý zabijak. Radi by sme otvorili aj tabuizovanú tému závislosti, lebo aj s týmto fenoménom sa v dnešnej dobe potýkame. Konceptiou programu sme nadviazali na predchádzajúce ročníky. Nesporné prepojenie vnútorného lekárstva s inými odbormi podčiarkuje aj skutočnosť, že svoje skúsenosti budú prezentovať aj kolegovia z iných odborov. Naším cieľom je získať pozornosť špecialistov z rôznych odborov, aj praktických lekárov, a poskytnúť edukáciu mladým lekárom v predatestačnej príprave. V blokoch vária ponúkame možnosť prezentovať vlastné práce a nastaviť tak zrkadlo dennej praxe. Obohatením budú vystúpenia zahraničných kolegov. Súčasťou programu je posterová sekcia, v ktorej bude vedeckým výborom vyhodnotený a honorovaný najlepší spracovaný poster autorov do 35 rokov.

Veríme, že v nádhernom prostredí Vysokých Tatier nájdete okrem nových medicínskych poznatkov aj priestor na oddych a priateľské diskusie.

Tešíme sa na stretnutie s vami, dovidenia v Hornom Smokovci.

Prim. MUDr. Sylvia Dražilová, PhD.

Oddelenie vnútorného lekárstva
s JIS-metabolickou

PodĎakovanie

Dovoľte mi vysloviť veľké ďakujem za záchranu života pánovi primárovi geriatrického oddelenia Christianovi Schweitzerovi a izbovej lekárske Viktorii Zájac, ktorí ma zachránili pred životohrozujúcou klostritídovou infekciou čreva.

V nemocnici som našla taktiež na ostatných oddeleniach, cez ktoré som počas mojej hospitalizácie prešla, špičkových lekárov, ktorí majú vrúchny vzťah k pacientovi a na ktorých sa pacient môže s dôverou obrátiť. Akoby ma prikryli svojimi krídlami, rukami a ochraňovali ma – pán primár, pani izbová lekárska i celý tím lekárov, sestier a zdravotných asistentov. Pán primár bol vždy príjemný, milý, ohľaduplný a mladá pani doktorka sa o mňa starala ako o vlastnú mamu. Taktiež pripájam podĎakovanie primárovi oddelenia úrazovej chirurgie Martinovi Lajošovi a ďalším. Liečili ma niekoľko mesiacov, na začiatku som odmietala byť hospitalizovaná kvôli predsudkom na geriatrickom oddelení a dnes personálu tohto oddelenia ďakujem za to, že ešte žijem.

Želám im veľmi veľa zdravia, aby sa tak, ako o mňa, mohli starať aj o ostatných pacientov, tiež veľa šťastia v pracovnom i súkromnom živote.

Ďakuje pacientka Olga

KIWANIS bábiky potešili detských pacientov

Zástupcovia klubu KIWANIS KC Poprad - Tatry odovzdali pacientom Pediatrického oddelenia s JIS bábiky určené na rozvoj a kreativitu.

Ďakujeme



foto: Peter Stas

Náramky priateľstva

Vo svete mladých ľudí existuje množstvo symbolov na vyjadrenie priateľstva, šťastia a lásky. O tvorbu jedného z nich sa pokúsili aj pacienti pediatrického oddelenia s JIS, keď spolu s učiteľkami ZŠ s MŠ pri zdravotníckom zariadení - elokovaného pracoviska Dolný Smokovec vyrábali pri príležitosti sviatku Dňa matiek náramok pre svoju milovanú osobu. Náramky sú nielen pre obdarovaných, ale aj pre samotných tvorcov (žiacov ZŠ) krásnym doplnkom a zároveň aj prejavom životnej filozofie.

Pedagogický kolektív



Za zdravím

dvojmesačník pre klientov Nemocnice Poprad, a. s. Vydáva Nemocnica Poprad, a. s. Šéfredaktorka: **PhDr. Sylvia Galajda**. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Nemocnica Poprad, a. s., Banická 803/28, 058 45 Poprad. IČO: 36513458. Telefóny: sekretariát **052/ 7125 767**, ústredňa **052/ 7125 111**, fax: **052/ 7125 555**, inzercia a podnety **0905 869 128**.

E-mail: **sekretariat@nemocnicapp.sk**. Rozširuje Nemocnica Poprad, a. s. Nevyžiadané príspevky a fotografie redakcia nevracia, vyhradzuje si právo krátenia príspevkov. Pre-press: REPROGRAPH studio, s.r.o., Poprad. Tlač: Popradská tlačiareň • Dátum vydania: jún 2018 • ročník vydávania: 5. ročník • evidenčné číslo: EV 5073/14 • ISSN 1339-8075